

Keuzebegeleiding (LOB)

havo
technasium

2020 - 2021

CLD

Christelijk Lyceum Delft

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	2
2.	Loopbaan, Oriëntatie & Begeleiding (LOB)	3
3.	Tijdpad.....	3
4.	Tweede Fase.....	4
5.	Verplichte vakken en keuzemogelijkheden	5
6.	Technasium.....	7
7.	Wat kan ik met mijn profiel?.....	8
8.	Veel gestelde vragen.....	9
	Bijlage: Vooropleidingseisen hoger onderwijs: van havo naar HBO.....	10

1. Voorwoord

Beste ouders/verzorgers en leerlingen uit klas 3,

Voor u en jullie ligt het 'blauwe boekje' over Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding in havo 3 op het Christelijk Lyceum Delft. Deze brochure geeft informatie over de diverse keuzemogelijkheden en de belangrijkste veranderingen die er in de bovenbouw in het havo zijn. In november volgt een 'blauw boekje' met een toelichting op de verschillende vakken, zowel de vakken die kunnen worden gekozen als de vakken die alle leerlingen volgen.

Naast de inhoud van deze boekjes zal er over verschillende 'nieuwe' vakken voorlichting worden gegeven tijdens de gecombineerde leerling/ouderavond van **dinsdag 19 januari 2021**. Leerlingen en ouders kunnen zich een aantal weken voorafgaand aan deze avond via de ELO inschrijven. Natuurlijk is ook dit onder voorbehoud.

Het is de bedoeling dat de inhoud van deze brochures, samen met de toelichting van de decaan tijdens de twee voorlichtingsavonden in oktober en januari, voldoende houvast bieden om na het derde rapport in havo 3 een verantwoorde pakketkeuze voor de bovenbouw van het havo te kunnen maken.

Ter ondersteuning zal voor de meeste vakken door de betreffende docenten in maart een advies aan elke leerling worden uitgebracht over de kans om dat vak met succes in de bovenbouw te volgen. Dit advies wordt gebaseerd op de resultaten en de indrukken die de leerling in de derde klas op de docent heeft gemaakt.

Tijdens de mentorles verzorgt de mentor lessen keuzebegeleiding met en naast het digitale programma Yubu. Hier kunnen leerlingen veel links vinden naar verschillende instellingen HBO en de bijbehorende opleidingen. Achterin deze brochure is een overzicht te vinden van de vakkenpakketeisen per vervolgopleiding. Naast kennis van wat er aan studiemogelijkheden in het hoger onderwijs is, worden leerlingen geconfronteerd met hun zelfbeeld: wie ben ik, wat interesseert me en wat vind ik belangrijk. Vragen waarvan het ook goed zou zijn als ze thuis ter sprake komen.

Het CLD hoopt dat zoveel mogelijk van onze leerlingen uiteindelijk een keus zullen maken waar zij achteraf geen spijt van hebben en die hen voorbereidt op een geslaagde toekomst op school en bij hun loopbaan daarna.

Veel succes met het maken van een keuze!

mw. drs. H. Pet
decaan Havo
h.pet@chrlyceumdelft.nl

2. Loopbaan, Oriëntatie & Begeleiding (LOB)

Het Christelijk Lyceum Delft vindt het belangrijk dat ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte zijn van wat er op school gebeurt rond het decanaat. Een goede oriëntatie op mogelijke vervolgopleidingen en discussies over toekomstplannen moeten zowel op school als thuis plaatsvinden.

Daarom kunt u in het infobulletin meestal een stukje vinden over de LOB-activiteiten van het Christelijk Lyceum Delft.

3. Tijdpad profielkeuzebegeleiding havo 3, 2020 - 2021

week 35 t/m week 39	Groepsvorming; kennismaken leerlingen met mentor en 'toekomst'; gesprekken van mentor met kleine groepjes leerlingen
week 40 dinsdag 29 september 2020	Kick-off keuzeprogramma dl1 (Profielkeuzeproces)
week 40 donderdag 1 oktober 2020	1 ^e voorlichtingsavond voor ouders (keuzebegeleiding + kennismaken mentor)
week 43	Herfstvakantie
week 46 Dinsdag 10 november 2020	Kick-off keuzeprogramma dl 2 (Profielkeuzeproces)
week 49 vrijdag 4 december 2020	Laatste inleverdag stageadres
week 1 t/m 4 ma. 04/01/2021 - vr. 29/01/2021	Voorlichting door de vakdocent in de les over de inhoud van hun vak in de bovenbouw.
week 2 di. 12, wo. 13, do. 14 januari 2021	Snuffelstage
week 2 vrijdag 15 januari 2021	1 ^e t/m 4 ^{de} uur: evaluatie snuffelstage met mentorklas; uitwerken stageverslag
week 3 maandag 18 januari 2021	Inleveren stageverslag (= handelingsdeel)
week 3 dinsdag 19 januari 2021	Vakkencarrousel (= voorlichting nieuwe vakken) samen met ouders op ouderavond (verplicht). Aanvang 19.30 uur
week 4	Decaan gaat alle klassen langs voor algemene vragen
week 5 t/m 11	Invullen adviezen docenten in Magister
week 6 woensdag 10 februari 2021	Voorlopige profielkeuze laten maken in Zermelo
week 11, 12, 13, 14	Keuzegesprekken van de leerling met de decaan;
week 11 dinsdag 16 maart 2021	Overleg N-profielen
week 12	Rapportvergaderingen
week 19 en week 20 di. 11 mei 2021 & do. 20 mei 2021	Ouderavond met mentoren, docenten en/of decaan
week 21 dinsdag 25 mei 2021 (vóór 08.30 uur)	inleveren definitieve profielkeuze bij mentor (uitdraai Zermelo met handtekening ouder)

NB: Alle voorlichtingsmomenten en -activiteiten die genoemd worden in dit boekje zijn dit jaar onder voorbehoud.

4. De Tweede Fase

De opzet van de 2^e fase zoals die werd ingevoerd eind jaren 90 was om leerlingen actiever en zelfstandiger dan voorheen te laten leren, om recht te doen aan verschillen en om alle leerlingen een brede basis te geven. Naast kennis werd meer tijd ingeruimd voor het aanleren van vaardigheden als plannen, onderzoek doen, bronnen raadplegen, verslaglegging en presenteren. De samenstelling van het pakket bestaat uit een gemeenschappelijk deel van een aantal verplichte algemeen vormende vakken, uit een profieldeel van op elkaar afgestemde vakken m.b.t. de aansluiting op een vervolgopleiding en een vrij te kiezen deel.

De leerlingen moeten een van de vier profieldelen kiezen. Elk profieldeel omvat drie verplichte vakken. Voor het vierde profielvak kan uit een klein aantal mogelijkheden worden gekozen. In het vrije deel kiezen de leerlingen tenslotte nog een examenvak. Voor deze laatste twee keuzemogelijkheden heeft het CLD eigen beslissingen genomen.

Let op: indien een keuze rooster technisch niet mogelijk is, zal naar een alternatief gezocht moeten worden!

5. De verplichte vakken en de keuze mogelijkheden

Gemeenschappelijk deel	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Nederlands	400	3,5	3,5
Engels	360	3	3
Maatschappijleer	120	1,5	1
Lichamelijke opvoeding	120	2	1
Culturele kunstzinnige vorming (CKV)	120	2	0
Godsdienst	80	1	0,5
<i>Totaal</i>	<i>1200</i>		

Cultuur en maatschappij (verplicht)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Frans of Duits	400	3,5	3
Geschiedenis	320	2,5	3
Aardrijkskunde	320	2,5	3
<i>Totaal</i>	<i>1040</i>		

Cultuur en maatschappij (één profielkeuzevak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Frans of Duits	400	3,5	3
Tekenen	320	3	3
Muziek	320	3	3
<i>Totaal</i>	<i>320-400</i>		

Economie en maatschappij (verplicht)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Wiskunde A of Wiskunde B	320	3	3
Geschiedenis	320	2,5	3
Economie	400	3,5	3
<i>Totaal</i>	<i>1040</i>		

Economie en maatschappij (één profielkeuzevak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Aardrijkskunde	320	2,5	3
Bedrijfseconomie	320	3	3
<i>Totaal</i>	<i>320</i>		

Natuur en gezondheid (verplicht)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Wiskunde A of Wiskunde B	320 of 360	3 3	3 3
Scheikunde	320	2,5	3
Biologie	400	3,5	3
<i>Totaal</i>	<i>1040 -1080</i>		

Natuur en gezondheid (één profielkeuzevak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Natuur Leven en Technologie	320	2,5	3
<i>Totaal</i>	<i>320</i>		

Natuur en techniek (verplicht)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Wiskunde B	360	3	3
Natuurkunde	400	3	3,5
Scheikunde	320	2,5	3
<i>Totaal</i>	<i>1080</i>		

Natuur en techniek (één profielkeuzevak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Informatica	320	2,5	3
Natuur Leven en Technologie	320	2,5	3
<i>Totaal</i>	<i>440</i>		

Vrij deel (één keuze examenvak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Informatica	320	2,5	3
Natuur Leven en Technologie	320	2,5	3
Natuurkunde	400	3	3,5
Scheikunde	320	2,5	3
Wiskunde A	320	3	3
Wiskunde B	400	3	3
Biologie	400	3,5	3
Muziek	320	3	3
Tekenen	320	3	3
Geschiedenis	320	2,5	3
Aardrijkskunde	320	2,5	3
Economie	400	3,5	3
Bedrijfseconomie	320	3	3
Frans of Duits	400	3,5	3
BSM	320	3	2,5
<i>Totaal</i>	<i>440 - 600</i>		

N.B. Voorlichting over nieuwe vakken als natuur, leven & technologie, bedrijfseconomie, informatica, bewegen, sport & management vindt voor de leerlingen en ouders op de voorlichtingsavond in januari plaats

6. Technasium

- Combinatie meesterproef en profielwerkstuk verplicht.
- O&O als profielkeuzevak (is wettelijk toegestaan).
- Combinatie NLT en O&O niet mogelijk.
- O&O kan alleen worden gekozen binnen een N-profiel;
- O&O kan alleen worden gekozen door leerlingen die in de onderbouw tot en met de derde klas het vak binnen het Technasium hebben gevolgd op het CLD of een andere school.

Natuur en gezondheid (verplicht)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Wiskunde A of Wiskunde B	320 of 360	2,5 3	3 3
Scheikunde	320	2,5	3
Biologie	400	3,5	3
<i>Totaal</i>	<i>1040 -1080</i>		

Natuur en gezondheid (één profielkeuzevak)	studielast in klokuren	aantal lesuren in 4 havo	aantal lessen in 5 havo
Onderzoek & Ontwerp*	360	4	4
<i>Totaal</i>	<i>360</i>		

*Aantal contacturen liggen lager namelijk: 3/3.

7. Wat kan ik met mijn profiel?

Mogelijke vervolgopleidingen en beroepen vanuit een bepaald profieldeel

Cultuur & Maatschappij

Dit profiel is bedoeld voor leerlingen die belangstelling hebben voor kunst, cultuur, maatschappelijke vakken, taal en rechten. Gedacht kan worden aan beroepen als leraar basis- of voortgezet onderwijs, maatschappelijk werker, reclamefotograaf, uitgever, illustrator, bibliothecaris, recreatiebegeleider.

Economie & Maatschappij

Dit profiel kan worden gekenschetst als 'dé weg naar het zakenleven'. Mensen die dit profiel kiezen zullen meestal terecht komen in banen die iets te maken hebben met economie, arbeid, recht en veiligheid. Gedacht kan worden aan beroepen als administrateur, functies bij een bank, commercieel medewerker, marketingmanager, hoteldirecteur, Europees secretaresse, belastingadviseur.

Natuur & Gezondheid

Dit profiel bereidt voor op opleidingen die met gezondheidszorg en milieu te maken hebben. Gedacht kan worden aan de verpleging, laboratoriumwerk, milieukunde, landbouw en paramedische opleidingen zoals bijvoorbeeld fysiotherapeut.

Natuur & Techniek

Het profiel Natuur & Techniek is een exact profiel, dat voorbereidt op technische beroepsopleidingen. Beroepen waaraan gedacht kan worden zijn aannemer, chemisch analist, verkeersvlieger, IT-specialist, materiaaldeskundige, chemisch technoloog, fysisch geograaf, geoloog.

8. Veel gestelde vragen

- 1. Blijft mijn huidige klas intact?**
Nee, de 4de klassen worden opnieuw samengesteld.
- 2. Kom ik automatisch met mensen met dezelfde vakken in de klas?**
Nee, het kan, maar hoeft niet.
- 3. Kan ik vragen of ik bij een vriend (in) in de klas kom?**
Nee, daar kan geen rekening mee gehouden worden.
- 4. Kan ik in de 4de klas van klas wisselen?**
Nee, want de klassen zijn evenwichtig samengesteld.
- 5. Kan ik na 18 mei mijn profiel nog wijzigen?**
Heel soms, als het past, want na 18 mei begint de roostermaker direct met de indeling voor het volgende jaar. Je moet overigens wel een heel goede reden hebben.
- 6. Kan ik na het havo naar het vwo?**
Ja, als je de juiste vakkensamenstelling kiest (het vwo werkt met vaste pakketten) en als je goede cijfers haalt.
- 7. Mag ik een extra vak kiezen?**
Ja, als je een 7 gemiddeld staat voor alle vakken die je in de 4de zult hebben en als je een positief advies krijgt van je docenten. Houd er wel rekening mee dat een extra vak bijna altijd dubbelzettingen oplevert.
- 8. Wordt het extra vak gewoon ingeroosterd?**
Nee, meestal niet. Je gaat aan het begin van het schooljaar naar de decaan om samen te kijken wat mogelijk is.
- 9. Mag ik met dat extra vak ook weer ophouden als het niet gaat?**
Nee, je mag met hoge uitzondering er aan het einde van de 4de klas mee stoppen.
- 10. Kan ik in de 4de klas een vak wijzigen als het niet bevalt?**
Nee, dat kan niet. Je hebt in de derde klas je definitieve keuze gemaakt.

Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs

Geldend van 01-09-2020 t/m heden

Bijlage B. Nadere vooropleidingseisen voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs

1. In deze bijlage wordt verstaan onder:

<i>NT:</i>	profiel natuur en techniek
<i>NG:</i>	profiel natuur en gezondheid
<i>EM:</i>	profiel economie en maatschappij
<i>CM:</i>	profiel cultuur en maatschappij
<i>be:</i>	bedrijfseconomie
<i>biol:</i>	biologie
<i>dutl:</i>	Duitse taal en cultuur
<i>fatl:</i>	Franse taal en cultuur
<i>econ:</i>	economie
<i>m&o:</i>	management en organisatie
<i>maw:</i>	maatschappijwetenschappen
<i>schk:</i>	scheikunde
<i>nat:</i>	natuurkunde
<i>nl:</i>	natuur, leven & technologie
<i>wisA:</i>	wiskunde A
<i>wisB:</i>	wiskunde B
<i>2^emvt:</i>	tweede moderne 'vreemde' taal

2. Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:

*	dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding
#	dit profiel geeft geen toegang tot de betreffende opleiding

Bachelorinstroom met havo-diploma

Economie (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Accountancy	*	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Bedrijfskunde	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ of maw of m&o of be
B Business Innovation	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ of m&o of be
B Business IT & Management	*	*	*	*
B Business Studies	*	*	*	*
B Bestuurskunde/Overheidsmanagement	*	*	*	*
B Commerciële Economie	*	*	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Communicatie	*	*	*	WisA of wisB
B Creative Business	*	*	*	*
B European Studies	*	*	*	*
B Facility Management	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Finance & Control	*	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)

B Finance, Tax and Advice	*	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Food and Business	*	*e	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Hotel Management ¹	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	econ of m&o of be
B Human Resource Management	*	*	*	*
B Integrale Veiligheidskunde	*	*	*	*
B International Business	*	*	*	econ of m&o of be of wisA of wisB
B Journalistiek	*	*	*	*
B Kunst en Economie	*	*	*	*
B Logistics Management	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Ondernemerschap & Retail Management	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	(econ of m&o of be) + (wisA of wisB)
B Oriëntaalse Talen en Communicatie	*	*	*	*
B Tourism Management	*	*	*	econ of m&o of be
B Trend Research & Concept Creation in Lifestyle	*	*	*	*
B Vastgoed en Makelaardij	*	*	*	(econ of m&o of be) + wisA of wisB)
B Vertaalacademie ³	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*

Gedrag en maatschappij (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Pedagogiek	*	*	*	*
B Pedagogisch Management Kinderopvang	*	*	*	*
B Sociaal Werk	*	*	*	*
B Social Work	*	*	*	*
B Sportkunde ¹	*	*	*	*
B Theologie	*	*	*	*
B Toegepaste Psychologie	*	*	*	*
B Vaktherapie ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

³ Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.

Gezondheidszorg (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Farmakunde	*	*	*	*
B Huidtherapie	*	*	*	*
B Kunstzinnige Therapie	*	*	*	*
B Management in de Zorg ¹	*	*	*	wisA of wisB
B Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken	*	*	*	*
B Medische Hulpverlening	*	*	*	*
B Mondzorgkunde	*	*	*	*

B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*
B Opleiding tot Oefentherapeut-Mensendieck	*	*	*	*
B Opleiding tot Fysiotherapeut	*	*	*	*
B Opleiding tot Verpleegkundige	*	*	*	*
B Opleiding tot Podotherapie	*	*	*	*
B Opleiding voor Ergotherapie	*	*	*	*
B Opleiding voor Logopedie	*	*	*	*
B Optometrie	*	*	*	wisA of wisB
B Ortoptie	*	*	*	wisA of wisB
B Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie ¹	*	*	*	*
B Toegepast Gerontologie	*	*	*	*
B Verloskunde ¹	biol	*	biol + schk	biol + schk + (wisA of wisB)
B Voeding en Diëtik	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Bedrijfskunde en Agribusiness	*	*	*	wisA of wisB
B Biotechnologie	*	*	#	#
B Bos- en Natuurbeheer	*	*	*	wisA of wisB
B Dier- en Veehouderij	*	*	schk	#
B Diermanagement	*	*	biol	#
B Educatie en Kennismanagement Groene Sector ²	*	*	*	*
B Food Innovation	*	*	*	*
B Food Commerce & Technology	*	*	wisA of wisB	wisA of wisB
B Geo Media & Design	*	*	*	wisA of wisB
B International Business	*	*	*	econ of m&o of be of wisA of wisB
B International Development Management	*	*	*	wisA of wisB + econ
B. International Food & Agribusiness	*	*	*	wisA of wisB
B Kust en Zee Management	*	*	*	wisA
B Land- en Watermanagement	*	*	schk	#
B Landscape and Environment Management	*	*	*	econ of wisA of wisB
B Management van de Leefomgeving	*	*	*	wisA of wisB
B Milieukunde	*	*	schk	#
B Toegepaste Biologie	*	*	schk	#
B Tuinbouw & Agribusiness	*	*	*	wisA of wisB
B Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	wisA of wisB
B Tuinbouw en Akkerbouw	*	*	schk	#
B Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	wisA of wisB
B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	wisA + schk	#

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

Onderwijs (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Aardrijkskunde ²	*	*	*	*
B Algemene Economie ²	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ
B Bedrijfseconomie ²	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ
B Biologie ²	*	*	biol of nlt	biol of nlt
B Consumptieve Techniek I en II ²	*	*	*	*
B Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs	*	*	*	wisA of wisB
B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving ¹	*	*	*	*
B Docent Dans ¹	*	*	*	*
B Docent en Kennismanager Dienstverlening en Producten	*	*	*	*
B Docent Muziek ¹	*	*	*	*
B Docent Theater ¹	*	*	*	*
B Duits ²	dutl	dutl	dutl	dutl
B Economie ²	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ
B Engels ²	*	*	*	*
B Frans ²	fatl	fatl	fatl	fatl
B Fries ²	*	*	*	*
B Geschiedenis ²	*	*	*	*
B Gezondheidszorg en Welzijn ²	*	*	*	*
B Godsdienst ²	*	*	*	*
B International Teacher Education for Primary Schools (ITEps)	*	*	*	*
B International Teacher Education for Secondary Schools	*	*	*	*
B Islamgodsdienst ²	*	*	*	*
B Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijk Opvoeding	*	*	*	*
B Learning and Development in Organisations	*	*	*	*
B Maatschappijleer ²	*	*	*	*
B Mens en Technologie ²	*	*	*	wisA of wisB
B Natuurkunde ²	*	nat of nlt	*	*
B Omgangskunde ²	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar Basisonderwijs	*	*	*	*
B Opleiding tot Leraar Nederlandse Gebarentaal (NGT) / Bacheloropleiding tot Tolk NGT ²	*	*	*	*
B Pedagogiek ²	*	*	*	*
B Scheikunde ²	*	*	#	#
B Spaans ²	*	*	*	*
B Techniek ²	*	*	#	#
B Technisch Beroepsonderwijs	*	*	*	wisA of wisB

B Wiskunde ²	*	wisB	wisB	wisB
-------------------------	---	------	------	------

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

Recht (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B HBO Rechten	*	*	*	*
B Sociaal Juridische Dienstverlening	*	*	*	*

Taal en cultuur (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Autonome Beeldende Kunst ¹	*	*	*	*
B Beeldende Kunst en Vormgeving ¹	*	*	*	*
B Circus and Performance Art ¹	*	*	*	*
B Circus Arts ¹	*	*	*	*
B Cultureel Erfgoed	*	*	*	*
B Dans ¹	*	*	*	*
B Film en Televisie ¹	*	*	*	*
B Interdisciplinary Arts ¹	*	*	*	*
B Muziek ¹	*	*	*	*
B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
B Popular Culture ¹	*	*	*	*
B Theater ¹	*	*	*	*
B Vertaalacademie	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
B Vormgeving ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Techniek (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Applied Science	*	*	#	#
B Archeologie	*	*	*	*
B Automotive	*	nat of nlt	#	#
B Aviation	*	*	*	#
B Bio-informatica	*	*	*	wisA of wisB of nat
B Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	*	*	#	#
B Biotechnologie	*	*	#	#
B Bouwkunde	*	*	*	#
B Built Environment	*	*	*	#
B Chemie	*	*	#	#
B Chemische Technologie	*	*	#	#
B Civiele Techniek	*	nat of nlt	#	#
B Communication and Multimedia Design	*	*	*	wisA of wisB
B Creative Media and Game Technologies ¹	*	*	*	wisA of wisB

B Elektrotechniek	*	nat of nlt	#	#
B Engineering	*	nat of nlt	#	#
B Fashion & Textile Technologies	*	*	*	wisA of wisB
B Forensisch Onderzoek	*	nat of nlt	#	#
B HBO-ICT	*	*	*	*
B Industrieel Product Ontwerpen	*	nat of nlt	nat	#
B Informatica	*	*	*	*
B Logistics Engineering	*	*	*	#
B Luchtvaarttechnologie	*	nat of nlt	#	#
B Maritiem Officier ¹	*	nat of nlt	wisB en nat	wisB en nat
B Maritieme Techniek	*	nat of nlt	#	#
B Mechatronica	*	nat of nlt	#	#
B Mens en Techniek	*	*	*	#
B Milieukunde	*	*	schk	#
B Ocean Technology	*	nat of nlt	#	#
B Ruimtelijke Ontwikkeling	*	*	*	*
B Technische Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
B Technische Informatica	*	*	wisB	wisB
B Technische Natuurkunde	*	nat of nlt	#	#
B Toegepaste Wiskunde	*	*	wisB	wisB
B Watermanagement	*	*	*	#
B Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt	#	#

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Sectoroverstijgend (instroom met havo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Global Project and Change Management	*	*	*	wisA of wisB